

סא :

עין משפט
גז מוצה

עג א מ"י מ"ה ט"ה י"ח
המורה ס"ו ו' סג ספן
ג'
עג ב מ"י מ"ה ט"ה ס"ה
המורה ס"ו ה'
עג ג מ"י מ"ה ט"ה ס"ה
עג ד מ"י מ"ה ט"ה ס"ה
עג ה מ"י מ"ה ט"ה ס"ה
עג ו מ"י מ"ה ט"ה ס"ה
עג ז מ"י מ"ה ט"ה ס"ה
עג ח מ"י מ"ה ט"ה ס"ה
עג ט מ"י מ"ה ט"ה ס"ה
עג י מ"י מ"ה ט"ה ס"ה

רבינו הגאון

ראה שואבת כל מיני
מסקין, טהור טהור, קיבה
ישיבה, נער הישן יושן
הנער, קרקבן טהור, כבד
כועס, מרה וזרקת בו טפה
ומנחתו (עסק) (מקור),
הולך לו, אנה נעוהו שישן
או ישנו שישן מיד מת, חט
רבנן צדיקים יצו טוב
שופטן שנאמר ולי הלל
בקרבי, רשעים יצו טוב
שופטן שנאמר נאום ששע
לשע בקרב לבו וכו',
בנונים זה וזה שופטן,
שנאמר כי יעמוד ליבין
אביון, אסר מרה בנות אב
בינוניין אגו, אסר ליה אביר
אי אנו בינוניין אנו, לא שבע
מר חיי לכל ביריה, אסר
רבה ידע איניש כנפשיה אי
נשך אי ישרע הוא, וכל
נשך אפילו נוטל את
נשך, ורוב רבנן פליגי ביה
גזרה מלכות הרשעה שער
על ישראל, שכל העוסק
בבתיא ידק בברי, הלך
פסוק וכו', עד שיהיה יאמר
את ר' עקיבא להוריגה, וכן
קריח שמע היה, והיה מקבל
עליו מלכות שמים, אמרו לו
תלמידי רבנו עד כאן, אסר
לחן כל ימי חייתו מצטער
אחא רבתיים ככל נשך
ואפילו נוטל את נשך,
ועכשיו שבא לידי לא
אקיימו, לא הספיק לנמור
את דברו עד שיצוה נשמתו
באחא, יצוה בת קול אשר
ר' עקיבא שיצוה נשמתו
באחא, בתני' לא יקל אדם
את ראשו כנגד שער
המורה המפון כנגד בית
קודש הקדשים, אוקמה ר'
יוחנן מן הצופים ולפנים
וברואה, ובמקום שאין גדר,
ובזמן שהשכינה שורה,
פירוש, לא יקל אדם את
ראשו, לא יהלך בהרפת
ראש בקומה וקופה אלא
בכפיפה קימה ובהרפת
ראש, תניא הנמשך בכל
מקום לא יפנה מורה ומערב
אלא צפון ודרום ובגליל
אפילו צפון ודרום וכו',
וקיימא לן כדרי עקיבא אסור
ליהנות מורה ומערב בכל
מקום ואפילו בבתיא לארץ
לא, דהא רבה היה מנה
ליבוי מורה ומערב כולו,
סודוהו כד שישיה רבלי על
הלבנים שהן נתיני מורה
ומערב, יבואו פניו ואחוריו
צפון ודרום, ואסר אנא רבי
עקיבא סבירא לי דאמר
אפילו בחבתי לארץ אסור
להינות מורה ומערב.

הרואה פרק תשיעי ברכות

שואבה כל מיני משקין, אע"פ שהן נכנסין בכרס דרך הושת
הריאה מוללתן ושואבתן מבעד לדופני הכרס; וזרקם בו טפה, מרה
ומנחתו מן הכעס; שוחק, שחוק; קרקבן, געוף הוא המסס בנהמה;
סופן, המאלל; אף, המועט; נעור, מקילו משנתו; נעור הישן

ריאה שואבת כל מיני משקין כבד כועס
מרה וזרקת בו טפה ומניחתו טהור שוחק
קרקבן טהור קיבה ישנה אף נעור נעור
הישן ישן הנעור נמוק והולך לו תנא אם
שניהם ישנים או שניהם נעורים מיד מת
תניא רבי יוסי הגלילי אומר צדיקים יצו
טוב שופטן שנאמר יולבי חלל בקרבי
רשעים יצו רע שופטן שנאמר ינאם פשע
לרשע בקרב לבו אין פחד אלהים לנגד
עיניו בינונים זה וזה שופטן שנאמר יעמוד
ליבין אביון להושיע משופטי נפשו אמר
ר'בא כגון אנו בינונים אמר ליה אבוי לא
שביק מר חיי לכל בריה ואמר רבא לא
איברי עלמא אלא לרשיעי גמורי או לצדיקי
גמורי אמר רבא לרשע אינש בנפשיה אם
צדיק גמור הוא אם לאו אמר רב לא איברי
עלמא אלא לאחאב בן עמרי ולר' תניא
בן דוסא לאחאב בן עמרי העולם הזה ולרבי
תניא בן דוסא העולם הבא: ואהבת את
י"י אלהיך: תניא ר' אליעזר אומר אם
נאמר בכל נפשך למה נאמר בכל מאריך
ואם נאמר בכל מאריך למה נאמר בכל
נפשך אלא אם יש לך אדם שגופו חביב
עליו מממונו לכך נאמר בכל נפשך ואם
יש לך אדם שמונו חביב עליו מגופו לכך
נאמר בכל מאריך ר' עקיבא אומר בכל
נפשך אפילו נוטל את נפשך תנו רבנן
פעם אהת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו
ישראל בתורה כל פפוס בן יהודה ומצאו
לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות רביצים
ועוסק בתורה אמר ליה עקיבא אי אתה
מתורא מפני מלכותי אמר לו אמשול לך
משל למה הדבר דומה לשועל שהיה מהלך
על גב הנמר וראה רגים שהיו מתקבצים
ממקום למקום אמר להם מפני מה אתם
בורחים אמרו לו מפני רשות שמוכרין עלינו בני אדם אמר להם רצונכם
שתעלו ליבשה וגדור אני ואתם כשם שדרו אבותי עם אבותיכם אמרו לו אתה הוא שאומרים עליך
פקח שבחיות לא פקח אתה אלא טפש אתה ומה במקום חיותנו אנו מתיראין במקום מיתתנו על אחת
כמה וכמה אף אנחנו עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה שכתוב בה יכי הוא חייד ואורך ימך כך
אם אנו הולכים ומבטלים ממנה עאי"ו אמרו לא היו ימים מועטים עד שתפסוהו לר"ע ותכשוהו בבית
האסורים ותפסו לפפוס בן יהודה ותכשוהו אצלו אמר לו פפוס מי הביאך לכאן אמר ליה אשריד רבי
עקיבא שנתפסת על דברי תורה איי לו לפפוס שנתפס על דברים בטלים בשעה שהוציאו את ר' עקיבא
להריגה זמן ק"ש היה והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל והיה מקבל עליו עול מלכות שמים
אמרו לו תלמידיו רבינו עד כאן אמר להם כל ימי הייתי מצטער על ארץ ישראל עומדת
את נשמתך אמרתי מתי יבא לידי ואקיימו ועכשיו שבא לידי לא אקיימו היה מאריך באחד עד שיצתה
נשמתו באחד יצתה ב"ק ואמרה אשריד ר"ע שיצאה נשמתך באחד אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה זו תורה
וזה שכרה ממתיים ידך י"י ממתיים וגו' אמר להם חלקם בחיים יצתה בת קול ואמרה אשריד ר"ע שאתה
מוזמן להי' הקעה"ב: לא יקל אדם את ראשו כנגד שער המורה שהוא מכון כנגד בית קדשי הקדשים
וכו': אמר רב יהודה אמר רב לא אמרו אלא מן הצופים ולפנים וברואה איתמר נמי א"ר אבא בריה דרבי
חייא בר אבא הכי אמר רבי יוחנן לא אמרו יאלא מן הצופים ולפנים וברואה ובשאיין גדר ובזמן שהשכינה
שורה ת"ר הנפנה ביהודה לא יפנה מורה ומערב אלא צפון ודרום ובגליל לא יפנה אלא מורה ומערב
ורבי יוסי מתיר שהיה ר' יוסי אומר לא אסרו אלא ברואה ובמקום שאין שם גדר ובזמן שהשכינה שורה
וחכמים אסרים חכמים היינו ת"ק איכא בינייהו צדיק תניא אידך הנפנה ביהודה לא יפנה מורה ומערב
אלא צפון ודרום ובגליל צפון ודרום אסור מורה ומערב מותר ורבי יוסי מתיר שהיה רבי יוסי אומר לא
אסרו אלא ברואה רבי יהודה אומר בזמן שבית המקדש קיים אסור בזמן
שאין בית המקדש קיים מותר רבי עקיבא אומר בכל מקום רבי עקיבא
היינו ת"ק איכא בינייהו חוץ לארץ רבה הוה שדיין ליה לבני מורה
ומערב אול אבוי שדנהו צפון ודרום על רבה תרצנהו אמר מאן האי
דקמצער לי יאנא כר' עקיבא סבירא לי דאמר בכל מקום אסור:
תניא

מסורת הש"ס

16 (ב) ויבא יוסף וימלא את
הוא וכן למיני חות'
פירושיו, דהיה הוא שלל אחר
א"י מר לרע סודוהו,
א"י פסיסיה סה סודוהו דה'
יחא מ"ג, א) וימלאו רמז
תהליך אהמ ר' מקיבא אומר
אם תאמר בכל נפש ק"ו בכל
מחך אלא בכל מרה ומרה
שהוא תורף לן מן ממה
הטור כין ממה סודוהוה,
א"י א"י מ"ה סודוהוה,
א"י (ממה טו, א) (א) וימלאו חות'
ממה ק"ו ד"ה ממה וכו',
א"י סודוהוה: תורף לני יח'
א"י (א) וימלאו חות'.

תורה אור השלם

1. כי יען אביון אבוי וכו' ב' בקרב'.
2. נאם פשע לרשע בקרב' לכו אף פחד אלהים לנגד עיניו: תהלים י"ב
3. כי יעמוד ליבין אביון להושיע משופטי נפשו: תהלים ק"א
4. לארבה את יי אלהיך לשמע בקול ודבריה בו כי הוא ירחיק וארך ימך לשבת על הארצה אשר נשבע יי לאבותיך לאבותיך לתת לך את הארצה: דברים ל"ב
5. משהו ידך יי משהו: תהלים קל"ג וקל"ד וקל"ה וקל"ו וקל"ז וקל"ח וקל"ט וקל"י וקל"יא וקל"יב וקל"יג וקל"יד וקל"ט

מוסף רש"י

1. ימות נאמר בכל מאריך.
2. ימות הצניע עשן וכו' שכן
משהו משהו יחא פ"ג וכו'
משהו מ"ג, א) לכו נאמר
בכל מאריך, לומר שהא
המורה כהנה לן יומר מל
המורה לן (משהו ידך) לפי
שנפסותו שזה חסיד ופסות
שזה חסיד, לכן התרבו עשית
לומר אהו את גינאל יומר
מן האביון לך משהו משהו.
במסרקות, סיסתו משהו
על כאן, לומר שדין
א"י אהת ממה טהור רש"י
נ"ע, ממהו ידך ה'
א"י משהו משהו ממהו
לומר שמוקדם ממהו ממהו
כמו ממהו, אמר להם,
הקב"ה, חלקם בחיים (שם).